

ПОЛІТИЧНА СПАДЩИНА Д. ТРАМПА: ЩО ЗАЛИШИВ КРАЇНІ ТА СВІТУ 45-Й ПРЕЗИДЕНТ США

У перебігу бурхливого президентства Дональда Трампа увагу часто зосереджували на тому, що Трамп говорить, а не на тому, що він робить, гойдаючись від однієї спричиненої ним самої кризи до іншої. Але огляд його політики свідчить, що він здійснив реальний вплив на життя людей у таких галузях, як, зокрема, економіка, торгівля чи зовнішня політика.

Адміністрація Дональда тримала піднесення Китаю в осередді уваги і сприяла створенню спільного для обох провідних партій і дедалі більш ворожого погляду США на другу найбільшу економіку світу. Від низки тарифних обмежень на суми в мільярди доларів на імпорту з Китаю до санкцій проти чільних посадовців і застосування силових покарань для таких компаній, як Huawei, ZTE, SMIC чи TikTok.

Економіка за часів Трампа мала дві окремі фази: до і після настання пандемії COVID-19. До початку пандемії в березні 2020 року безробіття впало до найнижчих за 50 років рівнів, заробітна плата низькооплачуваних працівників зростала, різниця в рівні працевлаштування білих і афроамериканців зменшувалася. Важливий податковий закон, який Дональд підписав наприкінці 2017 року, підштовхнув економічне зростання до рівня в 3 відсотки, що було передвиборчою обіцянкою Трампа, – на короткий час. Могли б бути й інші здобутки, але 18-місячна митна війна з Китаєм, яка коштувала американським компаніям мільярди доларів, уповільнювала зростання і створення нових робочих місць.

Пандемія, і нездатність адміністрації взяти її під контроль, ризикує шкодити економіці ще довго після полишення Трампом посади. Близько 21 мільйона робочих місць зникли моментально. Ще мільйонам скоротили робочі години чи платню, або вони взагалі випали з ринку праці. Тим часом державний борг США підскочив майже на 7,8 трильйона доларів, до рівня в 27 трильйонів, через падіння корпоративних податкових надходжень і зростання видатків на подолання наслідків торговельної війни і пандемії.

Трамп весь час відкидав науковий консенсус щодо того, що промисловість призводить до глобального потепління, і спустошив федеральні наукові агентства, зокрема Агентство захисту довкілля і Міністерство внутрішніх справ. Він також пишався тим, що вивів США з глобальної Паризької угоди про кліматичні зміни. І він виконав обіцянки

зменшити витрати для енергетичних компаній, послабивши чи скасувавши понад сто урядових постанов, що регулювали питання захисту клімату й довкілля. Трамп відкрив можливості видобувати копалини бурінням чи в шахтах або кар'єрах на рекордних площах державних земель [1].

Трамп підірвав деякі з засад зовнішньої політики Америки часів по Другій світовій війні, ставлячи під сумнів існування НАТО, відчужуючи європейських партнерів і втішаючи чужоземних автократів. Його зневага до багатосторонності привела його до виходу з міжнародних договорів і органів, таких, як ядерна угода щодо Ірану чи Всесвітня організація охорони здоров'я.

Трамп частково виконав передвиборчу обіцянку повернути війська додому з «нескінченних воєн», але скорочені контингенти й далі лишаються в Афганістані, Іраці й Сирії. Попри історичні контакти Трампа з північнокорейським лідером Кім Чен Ином, він не досяг ніякого прогресу в тому, щоб переконати Кіма полишити ядерну зброю. Трамп не зумів досягти обіцяного ним ізраїльсько-палестинського миру, але став посередником у досягненні кількох угод про нормалізацію відносин між Ізраїлем і чотирма з його арабських сусідів.

45-й президент завершив своє президентство тим же, з чого й почав – із привернення всієї уваги до імміграції. Він створив безліч нових бюрократичних перешкод для іммігрантів, які прагнуть в'їхати до США чи залишитися там. Трамп запровадив заборону на в'їзд із низки переважно мусульманських країн, перелік яких потім розширили, скасував програму щодо біженців і змусив десятки тисяч шукачів притулку чекати в Мексиці на рішення судів у США [2].

Те, як він змінив судову владу в консервативному напрямку, залишиться одним із найзначніших елементів його спадку. За чотири роки на посаді він призначив трьох суддів Верховного суду. Тепер у цьому суді є незламна консервативна більшість – 6 голосів проти 3. Трамп може дякувати за це лідеріві республіканської більшості в Сенаті Мітчеві МакКоннеллу, який мав призначення суддів за пріоритетні – саме він надав змогу призначити не тільки трьох суддів Верховного суду, а й десятки суддів на нижчих рівнях. Трамп призначив 54 суддів до впливових апеляційних судів. І це майже третина від загальної кількості цих суддів. Трамп також призначив 174 суддів окружних судів – найнижчої судової ланки федерального рівня.

Конгрес голосами республіканської більшості швидко поскасовував 16 норм, зокрема, про справедливе кредитування, корпоративну звітність і приватність споживача, – і полегшив правила банківської діяльності, що були запроваджені після фінансової кризи 2009 року. Це стало значною законодавчою перемогою. Але більшість заходів у цьому

напрямку здійснили за часів Трампа регуляторні органи, які ухвалили сотні заходів до дерегуляції в межах своїх компетенцій.

Незважаючи на спрямованість часу перебування Трампа на посаді величезною мірою на користь бізнесу, його Міністерство юстиції стало на чолі звинувачень проти великих технологічних компаній: воно почало антитрастові розслідування проти компаній Apple, Amazon.com і Facebook і подало позов проти компанії Google за те, що вона використовувала своє переважне становище в інтернеті для підризу суперників [1].

У будь-якому випадку, після своєї відставки, 45-й президент залишив чималу спадщину як всередині Америки, так і на зовнішню політику США, довівши світові, що несистемна людина може стати президентом, але за результати цієї людини - буде відповідати вся країна [2].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Спадщина Трампа: великі політичні зміни, які часто не помічали посеред галасу й скандалів[Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://www.radiosvoboda.org/a/ssha-tramp-spadshchyna/31060777.html>

2. Що залишає світу 45-й президент США[Електронний ресурс].– Режим доступу:<https://apostrophe.ua/ua/article/politics/foreign-policy/2021-01-05/nasledie-trampa-chto-ostavlyayet-miru-45-y-prezident-ssha/37151>